

Haberler > Mahmut Övür > CIA ajanı Fuller, Türkiye'yi neden yazdı?

08 Aralık 2020, Salı

MAHMUT ÖVÜR

CIA ajanı Fuller, Türkiye'yi neden yazdı?

Dünyada dengelerin değiştiği yeni bir sürecin içindeyiz. İki kutuplu dünyanın bittiği, ABD'nin tek hakim olduğu günlerin geride kaldığı, AB'nin gerilediği, dinamizmin doğuya kaydığı bu yeni süreçte nasıl bir dünya kurulacağı da henüz bilinmiyor.

Tam bu noktada **"ABD eski günlerine dönecek"** diyen **Biden** başkanlık seçimlerini kazanınca dikkatler ABD'nin nasıl bir siyaset izleyeceğine çevrildi. ABD derin aklının önde gelen isimlerinden eski CIA ajanı **Graham Fuller**, bir süre önce sürece bambaşka bir yerden bakmış ve şu tespiti yapmış:

"ABD; Türkiye'yi, NATO'yu, AB'yi hatta Rusya ve Çin'i kontrol etmede yetersiz kaldığı için hayal kırıklığı içinde olabilir. Ama esas neden o değil. Dünyanın bu karmaşık bölgesinde başka bir Türkiye var. Kendi belirlediği yeni ve gelişen kimliğinin ve özgüveninin sınırlarını keşfeden, kaslarını gerdiren bir Türkiye. İşte bu gidişatın nedeni o!"

Bu ilginç analizi yapan Fuller'i bizim kamuoyu çok eski yıllardan beri tanıyor. Daha 1960'lı yıllarda İstanbul'da CIA istasyon şefliği yapmış bir isim. Sonra 1999 yılında **FETÖ elebaşı Gülen**'in ABD'ye yerleşmesinde referans olan iki kişiden biri olarak çıktı karşımıza. [Türkiye](#) siyasetini, sosyolojisini, bölgesiyle ilişkilerini iyi bilen, araştıran ve yazan **Fuller** adını en son 15 Temmuz darbe girişimi sırasında duyduk. Bu nedenle de Türkiye'de aranıyor.

Bu köşe yazısını aşağıdaki linke tıklayarak sesli bir şekilde dinleyebilirsiniz

[Mahmut Övür | CIA ajanı Fuller, Türkiye'yi neden yazdı?](#)

MAHMUT
ÖVÜR
08.10.2020

CIA ajanı Fuller, Türkiye'yi neden yazdı?

Dünyada dengelerin değiştiği yeni bir sürecin içindeyiz. İki kutuplu dünyamızın bittiği, ABD'nin tek hakim

dünyanın bittiği, ABD'nin tek hakim
olduğu günlerin geride kaldığı,
AB'nin gerilediği, dinamizmin

Fuller'in, 2 Aralık 2020'de yazdığı yazının başlığı "**Türkiye kontrolden çıktı mı?**" Bu başlığı ABD ve Avrupa'daki bazı siyasi çevrelerin paylaştığını ama kendisinin paylaşmadığını şu sözlerle dile getiriyor:

"Bunun anahtarı bizim yani Batı'nın, Türkiye'nin nasıl olmasını istediğimize değil Türkiye'nin dünyada kendi yerini nasıl gördüğüne bakmamız gerekir."

Araya girip soralım; dışarıdan Türkiye için bunlar söylenirken, içimizden bazı siyasi aktörlerin; "**Bizim Ortadoğu'da, Doğu Akdeniz'de, Libya'da ne işimiz var?**" demelerinde bir gariplik yok mu?

Onlar eski CIA mensubu Fuller'in "**Türkiye'nin çağdaş jeopolitik vizyonu**" başlığı altında "**İmparatorluk geleneğine**" vurgu yapıp söylediklerine herhalde daha çok şaşıracağız:

"Türkiye'nin, bir Avrupa gücü, bir Balkan gücü, bir Akdeniz gücü, bir Ortadoğu gücü, bir Kuzey Afrika ve hatta belli ölçülerde bir Afrika gücü, bir Kafkas gücü, bir Orta Asya gücü, bir Avrasya gücü ve özellikle de Müslüman bir güç olarak kabul edilmesi gerekiyor."

Bugünlerde Türkiye-AB ilişkilerinin sertleştiği ve 11 Aralık'ta bir kırılmanın yaşanabileceği öngörülüyor. Tam bu noktada Fuller, "**Bir Avrupalı güç olarak Türkiye**" başlığı altında; "**Türkiye teknik olarak Avrupa'nın bir parçasıdır**" diyor.

Türkiye'nin Müslüman dünyadaki yerine, Rusya ve Çin ile ilişkilerinin önemine özel vurgu yapan Fuller, asıl mesajını şu satırlarla veriyor:

"Önümüzdeki yıllarda Türkiye'yle ilişkileri yönetmek için, onun bu emellerinin temelini ve çapını anlamak kaçınılmazdır; çünkü ABD, uluslararası siyasette giderek egemen rolünü kaybetmeye devam ediyor ve yeni bölgesel güçleri kabul etmek zorunda kalıyor."

Acaba, eski CIA mensubu, akademisyen, araştırmacı [Harvard Üniversitesi](#)'nde Türkiye, Ortadoğu ve Rusya konularında uzun zaman çalışan Fuller'in, ABD'nin irtifa kaybettiği bu dönemde Türkiye eksenli bir analiz yapması ne anlama geliyor?

Fuller bugün gelinen noktayı, 2 binli yılların ortasında görmüş ve "**Yeni Türkiye Cumhuriyeti**" kitabının son cümlesinde anlatmıştı:

"Gelecek ne getirirse getirsin, bir şey kesindir. O eski, öngörülebilir ve sadık Amerika müttefiki olan Türkiye artık tarihe karışmıştır."

Bütün bunların anlamı şu: Fuller, **düşüşe geçen ABD ve AB'yi uyarıyor.**

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

[Tüm Yazıları >](#)

> **İYİ Parti'de herkesin bildiği sır (6.12.2020)**

> Altaylı dosyasında ordu ve Katar gerçeği (5.12.2020)

> CHP'de tecavüz skandalı ve sol (4.12.2020)

SABAH

SABAH